

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

§. 1. Quandonam incipit annus Privilegiorum Bullæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

gari ad octo, quia sic iam actum habent qualitatem, quæ ex vi taxæ, obnoxia est maiori huic elemosynæ.

Privatus promotus ad titulum Ducatus, &c.

9. Dubitabis Quarto si quis Privatus accipiat bullam initio anni, datis duobus realibus, & deinde in decursu anni evadit forte Dux, vel Marchio &c. ut item Episcopus, Archiepiscopus &c. indigent a puncto novi gradus alia Bulla cum pinguiore elemosyna, vel saltem supplementum ad octo reales conferre, ut deinceps Bullæ privilegis persuatur.

Respondeo, Non indigere, puto, quia gratia concessa initio fuit collata pro toto anno, ergo pro toto anno durat; fuit enim data absolute, & non dependenter a futuro eventu. Ita Bardi in Bull. p. 1. tr. 8. c. 2. §. 3. dicens hanc dubitationem à nemine fuisse tractatam: fatetur tamen, si clericus ascendat ad Sacerdotium in illo anno bullæ à se sumptæ, non posse deinceps uti privilegio vescendi lacticiis; quod initio anni, quando non erat Sacerdos fruebatur; nec id esse mirum, quia Sacerdoti expresse fit in ipsa bulla prohibitio vescendi lacticiis; quæ similis expressio non est in Bulla quam prædictus privatus, data elemosyna duorum realium à distributore, hoc à est Pontifice, recepit.

Prædictarum insignium personarum obligatio quoad elemosynam pro secunda bulla in eodem anno.

10. Dubitabis quinto, si quæ ex dictis personis insignibus vellent secundam bullam accipere in eodem anno (quam secundam utiliter sumi posse, non vero tertiam, dicemus infra,) lebetne octo contribuere.

Respondeo ita prorsus. Quare falsam iudico sententiam Henrici (quam refert, & merito rejicit Trullen. lib. 1. in Bull. §. 3. du. 1. num. 15. putantis sufficere si præbeat duos; falsam inquam, nam Commissarius sine ulla distinctione primæ, vel secundæ bullæ, pro his personis taxat absolute reales plures. Unde c. 14. ubi ipso initio ponentur verba Pontificis, concedentis hanc iteratam acceptionem Bullæ, nam ibi notabis hæc verba *Servatis tenore, & forma prædictis, quibus eodem anno idem summarium sumperunt.*

Multi habentes dominium eiusdem Ducatus, &c.

11. Dubitabis 6. quando duo v. g. habent dominium eiusdem oppidi pro parte, vel pro indiviso, debentne singuli dare octo reales? Respondeo ita putat Mendo disp. 14. n. 8. & in append. c. 6.

At Bardi p. 2. tr. 1. c. 1. §. 5. docet, satis esse, utrosque dare octo, hoc est, singulos dare quatuor. Lege apud ipsos rationem conflictus, quia res est raræ praxis. Et tamen ego eo in sententiam Mendo, quia verba commissarii taxantis elemosynam hanc maiorem, præcipiunt, Ducem, Comitem, seu Dominum Vassallorum debere dare octo; Atqui singuli ex his, de quibus loquimur, habentes pro parte, vel pro indiviso ducatum, comitatum, dominium, sunt simpliciter, & absolute Duces, Comites &c. & talium item titularum præfinitis gaudent ergo &c.

Quid si Senatus Panormitanus v. g. qui constat ex sex Patribus conscriptis, sit aliquo insignitus Titulo, sit v. g. Dux alicuius oppidi singuline ex illis debent octo dare.

Respondeo non debere, puto, quia tunc singuli, quibus conceditur bullæ privilegium, non sunt, Duces sed solum simul omnes, ut constent unum corpus morale,

Pauperes.

12. Dubitabis Septimo, an Pauperes debeant elemosynam dare pro Bulla? Respondeo. Debere, certum

Pars III.

fit, quidquid in oppositum innuat Henric. l. cap. 20. ex eo quia in Bulla originali non est Pontifex, ne exigatur elemosyna à paupere. Quidquid inquam innuat; Tum quia hæc clausula non amplius extat in Bulla; quæ promulgatur; tum quia clare bulla, tanquam opus necessarium requirit pro consecratione eius privilegiorum elemosynam; tum denique quia fortasse sensus illius clausulæ solum erat ut non cogerentur pauperes accipere Bullam; & consequenter elemosynam dare, quia bullæ acceptio debet esse voluntaria.

13. Ex hac certa doctrina emergit affine dubium. Cum enim, qui caret Bulla Cruciatæ, non valeat in Regnis, ubi ea promulgatur, acquirere indulgentias, quas ipsa Bulla concedit (de qua re infra cap. 14.) dubitatur nunc an, qui propter summam pauperem eam accipere nequit, acquirat saltem alias indulgentias, quæ sunt extra Bullam, quas Commissarius suspendit, durante anno promulgationis, de qua suspensione infra item dicemus.

Respondeo. Acquirere, docet Bardi p. 2. tract. 1. c. 1. §. 6. Ita etiam tenet Quintanadueñas, in app. ad singul. de Penit. tract. 3. dub. 12. num. 3. & 6. citans Ludovicam à Cruce. Non acquirere, docet Mendo in app. ad Bull. dec. 2. c. 3. num. 11. Ratio affirmantium est, quia præsumitur ex pietate Pontificis, ut non privetur indulgentiis, qui sine culpa bullam habere non potest. Ratio Negantis, cui assentior, est, quia bulla nimis manifestè suspendit pro eo anno omnes alias indulgentias pro iis qui bullam non accipiunt, nec in tanta expressione mentis Pontificis, videtur, posse prudenter, præsumi contrarium.

CAPVT IV.

Explicatur posterior pars Clausulæ quartæ superius posita, hoc est, illud, Anno durante.

1. **E**xposit hic doctrinæ claritas, & ordo, ut declaremus prius, quandomam incipit eiusmodi annus, deinde quandiu durat, seu quando finem habet.

§. I. Quandomam incipit Annus privilegiorum Bullæ.

1. **S**ane cum incipere à die promulgationis Bullæ, certum est. Verum ut id minutius cognoscatur, animadvertenda sunt quatuor.

2. Primo si quis Bullam sumit post sex menses v. g. à facta promulgatione, hic non poterit frui privilegiis, nisi ab hora in qua sumit usque ad finem consequentium mensium eiusdem anni, quia antea carebat bulla, & post illos menses, hoc est, absolute dicto anno, ut dicemus, bullæ privilegia expirant. Ita Galleg. c. 4. c. 15. citans Nannum, Villalobos, Trullen. Ludov. à Cruce, aliisque, unde ego merito falsam pronuntiavi in lib. 2. de Penit. tr. de Cas. refer. c. 13. §. 5. n. 5. quorundam doctorum sententiam putantium, si habens Bullam hoc v. g. anno, non usus est privilegiis circa absolutionem à reservatis, posse sine nova Bulla absolvi à peccatis anno sequenti, locum relege, an autem saltem in aliquo favore bulla in anno sequenti, dicam mox §. 4.

3. Secundo animadvertendum est, quando dicimus, annum Bullæ incipere à die promulgationis, intelligi de promulgatione, quæ fiat in unaquaque civitate, seu loco, etiam minimo, ut notat Trull. l. 1. c. 1. dub. 10. nam non satis esse pro habitantibus in alia civitate, etiam eiusdem Diocesis. Promulgationem, quæ fit in alia, quamvis hæc sit Metropolis, expresse notat ipse Pontifex tenore Bullæ, esto, pro legibus, aliisque similibus sufficiat ea promulgari in Metropoli.

4. Animadvertendum est Tertio, annum, in quo videtur

P p 2

gent

gent bullæ privilegia incipere ab ipsa hora, in qua ea in quocunque loco promulgatur, non ergo antea.

5. Animadvertendum est quartò. Cum per duplicem actum solet promulgari bulla, primo per solemnem processionem, & deinde per Concionatorem in concione, animadvertendum est inquam sufficere per solam processionem, si quidem per illam solam habetur absoluta Promulgatio.

6. Hinc fit, ut si quis sumat Bullam ante concionem, sed post processionem possit teste Trull. l. c. uti eius privilegia, & sane hæc est praxis ut facta processione, statim incipiant distribui bullæ.

7. Hinc etiam sequitur, ut si quis, etiam data stipe, sumpsisset bullam ante concionem, & ante processionem, non possit uti privilegiis, nisi post processionem, tunc enim ratificatur sumptio.

8. Denique, ne ignores, factam publicationem in Templo maximo sufficere, quamvis promulgatio alia non fiat in aliis Parochiis eiusdem civitatis, quantumvis magnæ: nam unam publicationem in uno loco requirit Pontifex, non vero aliam, & aliam in singulis Ecclesiis loci.

§. II. Quamdiu durat annus Bullæ.

1. **P**remitto, alium esse annum naturalem, alium Ecclesiasticum. Naturalis est spatium temporis, quo sol suo motu redit ad eandem cæli partem unde motum inceperat, v. g. à primo gradu signi Arietis, ad eundem, quod spatium est duodecim mensium, & sex horarum aliquibus minutis minus.

Ecclesiasticus est spatium temporis, quod ex more Ecclesiæ intercurrit ab aliquo termino deputato ab Ecclesiâ ad aliud similem v. g. à Pascha ad aliud Pascha à Pentecoste ad Pentecostem, quod spatium aliquando continet plures aliquando pauciores dies, ut ex computo Ecclesiastico scimus omnes.

2. Querimus iam an privilegia bullæ durent per annum naturalem; An per annum Ecclesiasticum? Si prius semper erit idem tempus privilegiorum; si posterius, modo maius erit ipsorum tempus, modo minus.

3. Dico, probabile esse, annum bullæ durare per annum naturalem hoc est à die promulgationis usque ad finem duodecim mensium, & item esse probabile durare per annum Ecclesiasticum, id est à promulgationis die ad alterius promulgationis diem. Priorem probabilitatem sequitur Rodriq. in Bull. §. 5. n. 2. Thom. Sanch. l. 8. matr. d. 15. num. 17. in med. Mendo d. 2. cap. 1. & in App. d. 1. cap. 14. Posteriorem Gallegus, c. 4. dub. 14. Io. Sanc. d. 55. Trullench. l. 1. §. 1. d. 11. numero 3. Ludovic. à Cruce d. 1. c. 10. dub. 2. Bardi p. 1. tr. 1. c. 6. a. n. 11. Ratio utriusque sententiæ est, quia, in communibus nunc hominum commerciis, nomine anni recte alteruter solet intelligi.

Favet posteriori sententiæ illa confirmatio. Quia in præfenti sumus in re Ecclesiastica, Ecclesiæ autem communis praxis solet anno Ecclesiastico uti. Sic communio pro obligatione præcepti annui, sic interstitia pro Ordinibus suscipiendis, sic obligatio recitandi Horas Canonicas solet mensurari per annum, vel diem Ecclesiasticum non vero per per naturalem.

4. Hinc, quia annus Ecclesiasticus aliquando est brevior anno naturali, ut si promulgetur bulla in Dominica v. g. Septuagesimæ, quæ sit dies vigesimus Ianuarij, anno autem sequenti promulgetur in eadem Dominica, quæ incidat in diem decimum eiusdem mensis Ianuarij, unde brevior, hoc est minus decem diebus erit annus Ecclesiasticus, quam sit annus naturalis: hinc inquam fit, ut, in priore sententiâ possis frui bullæ privilegiis usque ad vigesimum diem sequentis Ianuarij, etiam promulgata nova Bulla: at in posteriori non possis usque ad dictum vigesimum diem, quia adveniente nova promulgatione veluti perimitur, in hac posteriore sen-

tentiâ, bullæ vigor. Sed certe, ut diximus, utrumque probabile est.

5. Nota. Si forte supponas Pontificem nolle, ut nova alia promulgatio bullæ fiat anno sequenti, vel nolle novam promulgationem diu differre, unde non possit gationem, quia promulgatio nova non erit. Nota, tunc tunc habere terminum desitionis per novam promulgationem, tunc Doctores convenire, quod bullæ privilegia non Ecclesiasticus, subingeditur necessario naturali. Ita Bardi l. c. num. 33. Dixi (necessario) nam non potest quod Idem Bardi l. c. num. 34. docet ex Trullench. nisi dies postea, intra quorum latitudinem solet finiri annus Ecclesiasticus (non placet autem, quia id videtur esse minus gratis dictum).

6. Nota insuper, quamvis moriatur Pontifex, vel Commisarius Generalis intra dictum annum, non pretere tibi Bullæ privilegia pro illo anno, qui pro illo tempore sunt gratiæ factæ, ut recte notat Caltrup. de Bulla Cruc. p. 3. num. 4.

§. III. Quando in uno loco tantum, in alio citius sit promulgatio, quid iuris erit in accipiente Bullam, si sequatur prædictam posteriorem sententiam.

1. **E**xfiguratione duorum casuum huius Quæstionis decilio clarius intelligitur.

Primus casus. Titius existens Panormi, promulgatione ibidem facta in Dominica Septuagesimæ die v. g. 10. Ianuarij, sumit statim bullam, & inde profectus Syracusis v. g. ubi anno sequenti promulgari solet bulla die primo Cinerum, qui incidit v. g. die 9. Februarij, hoc est 14. diebus postea, inquit, gaudebit Titius iam commemorans Syracusis bullæ privilegiis usque ad Dominicam Septuagesimæ anni sequentis, quæ incidit v. g. 26. Ianuarij, quando Panormi promulgabitur nova Bulla, an usque ad nonum diem Februarij iuxta promulgationem, quæ fiet in sua civitate.

2. Secundus casus, quid si contra. Caius v. g. commemorans Syracusis accepit bullam in die Cinerum, qui incidit 12. Feb. deinde accedit Panormum, ubi promulgabitur nova Bulla 20. Ianuarij, gaudebit privilegiis solum usque ad vigesimum diem Ianuarij iuxta promulgationem Panormitanam, an usque ad diem Cinerum anni sequentis iuxta promulgationem quæ fiet in civitate prædicti Caij, qui dies incidit, ut dictum est, nono Februarij.

3. Respondeo. In utroque casu, stando in posteriore sententiâ, sub qua loquimur, gaudere quis potest Bulla solum iuxta promulgationem factam in loco, ubi quis accepit Bullam. Quare in priore casu allato n. 1. Titius gaudebit Bulla, usque ad vigesimum sextum Ianuarij in posteriore vero allato n. 2. Caius Bulla fruatur, usque ad nonum diem Februarij. Ratio utriusque dicti est, quia quando tu accipis Bullam promulgatam in hoc v. g. loco quasi dicat tibi distributor bullarum nomine Pontificis (Quandoquidem tu erogasti legitimam elemosinam, concedo tibi privilegia Bullæ duratura per totum hunc annum, donec ego iterum aliam hic promulgaverim.) Huius autem rei ulterior ratio est, quia ad illum distributorem, à quo tu recipis Bullam, non pertinet, videre, seu taxare tempus promulgationis alterius distributoris. Quare, nomine Pontificis, dat tibi privilegia secundum suas promulgationes, non vero secundum promulgationes alterius. Ita Bard. p. 1. tr. 2. c. 6. n. 24.

4. Scio Ioan. Sanch. d. 55. n. 24. in casu dicto n. 1. velle Titium posse solum, usque ad nonum diem Februarij, sed propter rationem nostram non est audiendus.

Scio etiam Mendo loc. sup. cit. sustinere, tum Titium, tum Caium prædictos, posse solum gaudere Bullæ privilegiis, durante anno naturali, quocunque tempore die fiat nova